

Vergaderjaar 2024–2025

36 660

Verslag van een delegatie van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken aan Londen

Nr. 1

VERSLAG VAN EEN WERKBEZOEK AAN LONDEN DOOR EEN DELEGATIE VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE ZAKEN VAN 16 TOT 18 OKTOBER 2024

Vastgesteld 25 november 2024

Een delegatie van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken heeft van 16 tot 18 oktober 2024 een werkbezoek gebracht aan Londen. Dit bezoek vond plaats in het kader van het thema China dat op de kennisagenda van de commissie voor Buitenlandse Zaken staat. Doel van het bezoek was om beter inzicht te krijgen in het Britse Chinabeleid door te spreken met parlementariërs, het Ministerie van Buitenlandse Zaken, het Ministerie van Defensie, de Inter-Parliamentary Alliance on China en experts van gerenommeerde denktanks en universiteiten. De delegatie heeft zowel in de voorbereiding op, als tijdens het werkbezoek uitstekende ondersteuning ontvangen van de Nederlandse ambassade te Londen en is ambassadeur Huijts en zijn staf daarvoor zeer erkentelijk.

De delegatie bestond uit vier leden van de voorbereidingsgroep: de leden Paternotte (delegatieleider, D66), Van der Lee (GL-PvdA), Van der Burg (VVD) en Boswijk (CDA). De delegatie brengt hierbij verslag uit van het werkbezoek.

Gesprek met politici, ambtenaren, experts

Op woensdagavond sprak de delegatie met de directeur Strategie van het Britse Ministerie van Buitenlandse Zaken en een China-analist van het Ministerie van Defensie. Onderwerp van gesprek was onder andere de China review of audit die de nieuwe Labour-regering van Keir Starmer heeft gestart. Deze review zal het startpunt vormen van het (nieuwe) beleid ten aanzien van China. Ook spraken zij over het aankomende bezoek van Minister van Buitenlandse Zaken David Lammy aan China. Benadrukt werd dat de huidige regering een balans wil vinden tussen de drie C's die eerder ook centraal stonden in het beleid: «*compete, cooperate and challenge*». De volgende ochtend had de delegatie een ontmoeting met de uitvoerend directeur van de Inter-Parliamentary Alliance on China. Deze alliantie, waarbij veertig parlementen aangesloten zijn, probeert aandacht te vragen voor de uitdagingen die China in haar ogen voor het internationale liberale systeem vormt. Vervolgens had de

delegatie een ontmoeting met de nieuwe voorzitter van de commissie voor Buitenlandse Zaken uit het Britse Lagerhuis. In dit gesprek werd gesproken over de prioriteiten van de Labour-regering, waaronder economische groei, en dat het bezoek van Minister Lammy onder andere in dat licht gezien kan worden.

Daarna had de delegatie een ontmoeting met experts van verschillende denktanks en universiteiten: the International Institute for Strategic Studies, RAND, Chatham House en het Lau Institute van King's College. Hier werd onder andere gesproken over ontwikkelingen rond het Britse beleid, scenario's met betrekking tot Taiwan, economische ontwikkelingen in China en de mogelijke impact van de Amerikaanse verkiezingen. Later die middag werd de delegatie ontvangen op het Ministerie van Defensie, waarbij de directeur Internationale Veiligheid inging op ontwikkelingen in het Indo-Pacifische regio en het belang van vrijheid van navigatie voor het Verenigd Koninkrijk. Ook de Chinees-Russische betrekkingen kwamen aan de orde. Vervolgens sprak de delegatie met parlementslid en voormalig Staatssecretaris voor Veiligheidszaken Tom Tugendhat (Conservatieve Partij). Hij ging nader in op initiatieven die hij tijdens zijn ambtstermijn ontwikkeld had, zoals de National Security Act. Ook sprak hij zijn zorgen uit over de lijn van de nieuwe regering. 's Avonds sprak de delegatie met vertegenwoordigers van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en het Great Britain China Centre. Daarbij ging het opnieuw over het belang van economische groei voor de Labour-regering en de noodzaak om een gebalanceerde aanpak richting China te hanteren.

Vrijdagochtend ging de delegatie langs bij Chatham House waar zij spraken over economische ontwikkelingen in China en het economisch beleid van de regering. Het ging daarbij onder andere over de huizenmarkt, ontwikkelingen in de handelsbalans en Europees beleid rondom tarieven. Voordat de delegatie weer per trein naar Nederland vertrok, spraken zij met de sanctie-unit van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Hier krijgen zij meer te horen over het sanctieregime met betrekking tot Rusland en de rol die China speelt in het ondersteunen van de Russische oorlog in Oekraïne en sanctieomzeiling.

Algemene bevindingen

Al met al werd duidelijk dat er onder de nieuwe regering Starmer veel aandacht uitgaat naar economische groei. In dat kader zullen handelsbetrekkingen met China veel aandacht krijgen. Tegelijk leeft ook de discussie hoe een gebalanceerde Britse aanpak eruit moet zien, waarbij ook voldoende gekeken wordt naar de uitdagingen die China vormt, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid of mensenrechten. Veel van het beleid zal de komende tijd waarschijnlijk vorm krijgen als de review van het China-beleid afgerond is.

De voorzitter van de delegatie,
Paternotte

De griffier van de delegatie,
Blom